QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 25 ta’ Jannar 2002

Numru 8

~itazzjoni 1573/1997

Maestro Joseph Gatt (*Maestro di Cappella Nani*)

versus

Reverendu Kappillan Joe Magro b]ala kappillan ta’ }al Balzan; u b’dikriet tal-5 t’Ottubru 1999 il-kaw\a tkompliet f’isem Joseph Aquilina b]ala ekonomu ta’ Monsinjur Ar`isqof; u b’dikriet tad-19 ta’ Frar 2001 Vincent Ciliberti assuma l-atti b]ala ekonomu ta’ Monsinjur Ar`isqof minflok Joseph Aquilina li miet waqt li kienet miexja l-kaw\a

Din hija kaw\a dwar proprjetà intellettwali.

I`-`itazzjoni tg]id illi, bis-sa]]a ta’ kitba tas-17 t’Ottubru 1978, l-attur huwa s-sid u l-amministratur ta’ dik illi fil-qasam tal-mu\ika hija mag]rufa b]ala *Nani Cappella* f’dak li g]andu x’jaqsam ma’ l-esekuzzjoni u d-direzzjoni ta’ mu\ika litur[ika u

sagra komposta mill-Maestro Paolo Nani LL.D. u o]rajn ta' l-istess familja,]lief il-mu\ika esegwita mill-Basilika Karmelitana tal-Belt Valletta.

Minn meta l-attur kiseb dan id-dritt,]add f'Malta ma esegwixxa jew b'mod ie]or daqq mu\ika litur[ika u reli[ju\a fi]dan il-Kappella Nani jew mhux bil-kunsens ta' l-attur. I\da g]alkemm l-attur g]andu dawn id-drittijiet, u g]alkemm intervjeniet l-G]aqda Nazzjonali tal-Mu\i`isti biex tfiehem lill-konvenut li huwa me]tie[il-kunsens ta' l-attur qabel ma xi]add ikun jista jesegwixxi l-mu\ika tal-Kappella Nani, il-konvenut xorta g]andu l-]sieb illi, fil-jiem li [ejjin, jesegwixxi mu\ika litur[ika u reli[ju\a tal-Kappella Nani ming]ajr il-kunsens ta' l-attur.

L-attur g]alhekk talab illi l-qorti:

1. tg]id illi l-konvenut ma g]andu ebda dritt li jesegwixxi, jew illi jqabbad lil terzi biex jesegwixxu, mu\ika litur[ika u reli[ju\a tal-Kappella Nani jekk mhux bil-kunsens ta' l-attur jew ta]t id-direzzjoni tieg]u; u
2. i\\omm g]al dejjem lill-konvenut u lil terzi mqabbda minnu milli jesegwixxu dik il-mu\ika jew kompo\izzjonijiet jekk mhux bil-permess espress ta' l-attur, ta]t piena ta' disprezz lejn l-awtorità tal-qorti.

Talab ukoll l-ispejje\ tal-kaw\a.

Il-konvenut ressaq dawn l-e``ezzjonijiet:

1. ma hux le[ittimu kontradittur biex jikkontesta din il-kaw\a; din l-e``ezzjoni kienet ing]atat g]ax il-kaw\a kienet saret kontra l-kappillan ta' }al Balzan flok kontra l-ekonomu ta' Monsinjur Ar`isqof kif irid l-art. 786(1) tal-Kodi`i ta' Organizzazzjoni u Pro`edura ~ivili; wara li saret il-korrezzjoni me]tie[a b'dikriet tal-5 t'Ottubru 1999 [1], ma g]adux me]tie[li nqisu aktar din l-e``ezzjoni;

[1] *Foll.* 23 *et seq.*

2. il-kitba tas-17 t'Ottubru 1978 imsemmija fi`-`itazzjoni "[iet sopra[[unta" b'kuntratt li sar fis-26 t'Ottubru 1984 fl-atti tan-Nutar Dr Anthony Attard, illi bis-sa]]a tieg]u is-Surmast Paolo Nani g]adda x-xog]lijiet mu\ikali tieg]u bid-dritt ta' l-awtur (*copyright*) relativ lill-Mu\ew tal-Knisja Kattedrali ta' Malta, u kien ming]and dan il-mu\ew illi l-konvenut kiseb il-partitura tal-mu\ika li tindaqq fil-festa titulari ta' }al Balzan; u

3. l-G]aqda Nazzjonali tal-Mu\i`isti, imsemmija mill-attur fi`-`itazzjoni, ma re[g]etx tkellmet wara illi l-konvenut kien fissrilha kif kienet il-bi``a.

Il-fatti li wasslu g]al dan il-ka\ [raw hekk:

Maestro Paolo Nani kellu d-drittijiet fuq il-mu\ika, li kienet kompo\izzjoni tieg]u u ta' membri o]ra tal-familja Nani, awturi tieg]u, li kienet tifforma dik li hija mag]rufa b]ala l-*Cappella Nani*.

Fis-17 t'Ottubru 1978 Maestro Nani g]amel ftehim b'kitba privata[2] ma' l-attur dwar din il-mu\ika. Dan il-ftehim fost]wejje[o]ra jg]id hekk:

> I ... ... nominate Mro Joseph Gatt as my successor, administrator and proprietor of the *Nani Cappella*. In virtue of this nomination, he is now held responsible for all the performances of the *Nani* compositions during liturgical services in churches wherever the *Nani*'s music is requested or performed.
>
> As my designate successor, he is to be consulted in my absence whenever the music is requested for public concerts or other performances. ... ...
>
> Mro Joseph Gatt remains the one and only responsible to perform the *Nani*'s compositions of church music through the liturgical services in Malta and Gozo. In view of this nomination and the Cappella renewal, the music previously left in churches by myself to be performed, now has been withdrawn. This is to secure always professional level of performance, and to give the exclusive right of performance of *Nani*'s Archives to my successor as the *Maestro di Cappella*.

Ftit anqas minn sitt snin wara, fis-26 ta' Settembru 1984, Maestro Nani g]amel ftehim ie]or, din id-darba b'att pubblikat min-Nutar Anthony Attard[3], ma'

---

2 *Fol.* 5.

3 *Foll.* 14 *et seqq.*

Monsinjur Professur Edward Coleiro f'isem il-Kapitolu tal-Kattedral ta' l-Imdina. Bis-sa]]a ta' dan l-att Maestro Nani g]amel donazzjoni lil Monsinjur Coleiro *nomine* ta' "*a collection of original musical compositions of the said Emanuele, Agostino, Vincenzo, Doctor Paolo and Anton Nani, as well as his own original musical compositions, together with diplomas, portraits and other items of historical interest pertaining thereto, hereinafter referred to as «The Nani Musical Collection» or «The Collection»* ... ..." sabiex dawn jin\ammu fil-mu\ew tal-Kattedral.

Fost il-pattijiet u l-kondizzjonijiet tad-donazzjoni hemm dawn li [ejjin:

> 5. During the lifetime of the Donor the authority to decide by whom and under what conditions the musical compositions included in the Collection may be performed shall rest wholly and exclusively with the said Donor;
>
> 6. The Collection shall be available for students and research workers during the normal working hours of the Museum and under the direct supervision of the Museum Staff; copies of original manuscripts may be issued against payment, provided that, in the case of operatic or symphonic music, such copies shall only be issued to Clubs or similar constituted bodies who guarantee to perform them under the name of the original composer.

L-attur qieg]ed ig]id illi hu g]andu d-dritt ta' l-awtur fuq il-mu\ika u kull ftehim illi Maestro Nani g]amel wara mal-konvenut ma jolqotx id-dritt tieg]u, g]ax Maestro Nani ma setax jer[a' jag]ti lil terzi dak li kien [à ta lill-attur: *nemo dat quod non habet*. Il-konvenut qieg]ed ig]id illi l-ftehim bejn Maestro Nani u l-attur kien "superat" bil-ftehim li Maestro Nani g]amel mieg]u.

Il-konvenut jidher illi qieg]ed jifhem illi l-kuntratt li sar mieg]u g]andu aktar sa]]a g]ax sar b'att pubbliku waqt illi l-ftehim ma' l-attur kien sar biss b'kitba privata[4]. Naturalment, is-soluzzjoni g]al din il-kwistjoni ma hix daqshekk fa`li g]ax sakemm il-ftehim huwa wie]ed illi seta' jsir b'kitba privata, u ma je]tie[x bilfors il-forma ta' att pubbliku, mela jkun jiswa jekk isir b'kitba privata daqslikieku jkun

---

4 Ara x-xiehda ta' Mons. Vincenzo Borg , *fol.* 45, u ta' Mons {wann Azzopardi, *fol.* 59, fis-seduta tad-19 ta' Frar 2001

sar b'att pubbliku. Jekk Maestro Nani validament g]adda d-dritt tieg]u lill-attur, ma setax wara jer[a' jag]tih lill-konvenut.

Il-kwistjoni mela hija jekk bil-kitba tas-17 t'Ottubru 1978 bejn Maestro Nani u l-attur saritx `essjoni tad-dritt ta' l-awtur favur l-attur u jekk i`-`essjoni saritx bil-forma li trid il-li[i.

Meta [raw il-fatti li wasslu g]al dan il-ka\ id-dritt ta' l-awtur kien regolat bl-Att dwar id-Drittijiet ta' l-Awtur [Kap. 196][5]. Id-dispo\izzjonijiet li jirregolaw i`-`essjoni ta' dak id-dritt insibuhom fl-art. 13:

> **12.** (1) Bla]sara g]ad-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu, id-drittijiet ta' l-awtur ikunu trasmessi b'`essjoni, b'disposizzjoni testamentarja, jew bis-sa]]a ta' li[i, b]al proprjetà mobbli.
>
> (3) Ebda `essjoni ta' drittijiet ta' l-awtur u ebda li`enza biex jintg]amel att li l-eg]mil tieg]u huwa kontrollat minn drittijiet ta' l-awtur ma jkollha effett jekk ma tkunx bil-miktub:

Trasferiment tal-proprjetà fuq]wejje[mobbli ma je]tie[x att pubbliku, i\da l-art. 12(3) tal-Kap. 196 irid li jsir ftehim bil-miktub. G]alhekk, kitba privata b]al dik li saret fis-17 t'Ottubru 1978 kienet tkun bi\\ejjed biex ig]addi d-dritt ta' l-awtur.

I\da jekk saret `essjoni minn Maestro Nani lill-attur, dik i`-`essjoni saret gratuwitament, g]ax il-kitba ma ssemmi ebda ]las. ~essjoni bla ]las hija donazzjoni, u dwar id-donazzjonijiet ig]odd ukoll l-art. 1573 tal-Kodi`i ~ivili:

> **1753.** (1) Id-donazzjoni hija nulla jekk ma ssirx b'att pubbliku.
>
> (2) I\da, id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (1) ma jg]oddux —
>
> (*a*) g]al rigali, li jing]ataw minn id g]al id, ta' flus jew ta']wejje[mobbli korporali o]ra, jew ta' titoli g]all-portatur, jekk is-somma jew il-valur tag]hom ikun \g]ir, meta jitqiesu l-kondizzjoni tal-persuni u `irkostanzi o]ra;
>
> (*b*) g]al rinunzja gratuwita ta' jeddijiet jew g]al `essjoni ta' krediti jew ta' titoli negozjabbli, jew g]al ma]fra ta' djun jew g]al patt mag]mul favur terzi imsemmijin fl-artikoli 999, 1000 u 1704:

[5] Dan l-Att kien im]assar bl-Att XIII ta' l-2000, i\da kien fis-se]] meta [raw il-fatti li wasslu g]all-kaw\a.

Id-dritt ta' l-awtur, g]alkemm jitqies b]ala proprjetà mobbli, ma hux "mobbli korporali" u ma hux inkorporat f'titolu g]all-portatur jew f'titolu negozjabbli; lanqas ma hu dritt ta' kreditu, g]ax jiswa *erga omnes*; ukoll, `essjoni ta' dak id-dritt ma titqiesx rinunzja ta' jeddijiet, g]ax jedd li g]alih issir rinunzja jintemm u mhux ig]addi li`-`essjonarju. G]alhekk, donazzjoni ta' dritt ta' l-awtur trid issir b'att pubbliku, kif irid l-art. 1753 tal-Kodi`i ~ivili g]ax ma tg]odd g]alih ebda wa]da mill-e``ezzjonijiet imsemmija fis-subartikolu (2).

G]alhekk il-kitba tas-17 t'Ottubru 1978 ma tistax titqies li kienet `essjoni b'donazzjoni tad-dritt ta' l-awtur fuq il-mu\ika favur l-attur.

Fil-fatt, x'kien tassew il-]sieb tal-partijiet meta g]amlu l-ftehim tas-17 t'Ottubru 1978 ma hux g]al kollox `ar.

Il-parti fejn tg]id illi "*I ... ... nominate Mro Joseph Gatt as my successor, administrator and proprietor of the* Nani Cappella" u illi "*This is ... ... to give the exclusive right of performance of Nani's Archives to my successor as the* Maestro di Cappella" tidher illi trid tg]id illi Maestro Nani kien qieg]ed jag]mel `essjoni s]i]a tad-dritt favur l-attur; rajna li dan ma setax isir]lief b'att pubbliku. Parti o]ra tal-kitba i\da tg]id illi "*As my designate successor, he is to be consulted in my absence whenever the music is requested for public concerts or other performances*". Dan ifisser illi Maestro Nani ried i\omm g]alih id-dritt li jkollu l-a]]ar kelma, u illi l-]atra ta' l-attur ma kinitx wa]da finali g]ax in]atar biss b]ala "*designate successor*".

Billi l-interpretazzjoni tal-ftehim g]andha ssir *ut magis valeat quam pereat,* fil-fehma tal-qorti interpretazzjoni tajba tal-kitba tas-17 t'Ottubru 1978 hija illi l-attur ma kisibx id-dritt ta' l-awtur fuq il-mu\ika, g]ax dak id-dritt \ammu Maestro Nani, i\da l-attur in]atar biss b]ala delegat, g]alkemm b'setg]at wesg]in, ta' Maestro Nani u amministratur tal-*Cappella Nani*. }atra b]al dik, min-natura

tag]ha, hija revokabbli, u, f’kull ka\, ma setg]etx tibqa’ sse]] wara l-mewt ta’ Maestro Nani. Jekk, min-na]a l-o]ra, il-]sieb tassew kien li ssir `essjoni tad-dritt ta’ l-awtur, mela dik i`-`essjoni ma tiswiex g]ax ma saritx fil-forma li trid il-li[i.

Fil-fehma tal-qorti, g]alhekk, illum l-attur ma g]andu ebda jedd fuq il-mu\ika tal-*Cappella Nani*, u t-talbiet tieg]u ma jistg]ux jintlaqg]u.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta’ l-kaw\a billi ti`]ad it-talbiet ta’ l-attur, li g]andu j]allas l-ispejje\ [udizzjarji kollha.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.